

Podobe naših krajev na razglednicah skozi čas

Podobe z Zreškega skozi čas kot ohranjanje in plemenitenje naše integralne dediščine

Krajevne razglednice, ki so se postopoma uveljavile na Zreškem po odprtju cesarsko-kraljevega poštnega urada* v Zrečah, so pomemben zgodovinski vir in dokument našega gospodarskega, turističnega, urbanističnega, arhitekturnega ter kulturno-političnega razvoja, saj smo v naših krajih prav v 20. stoletju doživeli svoj skoraj neverjeten in verjetno neponovljiv razcvet.

Del teh dragocenih ilustracij smo žeeli prikazati že leta 2011 – z razstavo izdanih razglednic in letnim tematskim koledarjem planinske koče na Pesku, ki jo prav gotovo lahko označimo kot eno izmed prvih znanilk (planinskega) turizma na (južnem) Pohorju.

Tokratna publikacija pa je kot poskus iskanja skupnega časovnega imenovalca samo nadaljevanje in logična transformacija že videnega; saj smo ob praznovanju letošnjega občinskega praznika

s priložnostno razstavo tudi ostalih razglednic poskušali prikazati spreminjanje naših krajev in naš izredni razvojni skok. Te preslikave se dandanes izražajo v »zelenih« srcih naših ljudi tudi kot občutki in spoznanja ter zavedanja o naših bogatih koreninah: skupni preteklosti in sedanjosti kot pomembnima gradnikoma naše pripadnosti in lokalne identitete oziroma motivacijskimi potenciali prihodnosti.

Zato hkrati predstavlja svojevrstno ohranjanje in plemenitenje naše integralne dediščine, saj bo ogled te zbirke tako na voljo širši zainteresirani javnosti, za kar se vsem trem avtorjem in Osrednji knjižnici Celje iskreno zahvalujem.

*mag. Boris Podvršnik,
župan Občine Zreče*

Images from the Zreče area through time as preservation and enrichment of our integral heritage

Local postcards that have gradually asserted themselves in the area of Zreče after the establishment of the imperial-royal post office in Zreče are an important historical source of our economic, touristic, urban, architectural and cultural-political development; namely, our area witnessed an almost incredible and probably one-of-a-kind flowering in the 20th century.*

We wanted to show some of these precious illustrations already in 2011 – with the exhibition of issued postcards and annual thematic calendar of the Pesek Mountain Hut, which can definitely be characterized as one of the first heralds of (alpine) tourism in the area of (Southern) Pohorje.

This publication is, as an attempt of finding a common time denominator, only a continuation and logical transformation of what has already been seen;

namely, an ad hoc exhibition during the celebration of this year's municipal holiday presented the changes in our area and our incredible development. This is nowadays reflected in the »green« hearts of our people as feelings and awareness about our rich roots: common past and present as important cornerstones of our belonging and local identity as well as motivational potential for the future.

At the same time, this collection represents a unique preservation and enrichment of our integral heritage since it will be available to wider interested public, for which I would sincerely like to thank all three authors and the Celje Central Library.

*M.A. Boris Podvršnik,
Mayor of Zreče Municipality*

* 16. 12. 1892 – po pisnih virih, ki jih hrani naš zgodovinar Danijel Leva Bukovnik.

* 16 December 1892 – according to written sources kept by our historian Danijel Leva Bukovnik.

Podobe naših krajev na razglednicah skozi čas

Zgodovina pošiljanja »kartončka s sliko na eni strani za kratka sporočila po pošti« v slovenskem prostoru sega v začetek devetdesetih let 19. stoletja. Milan Škrabec v svoji monografiji *Slovenstvo na razglednicah* navaja, da je prvo večjo serijo slovenskih krajev v tehniki barvne litografije izdelal dunajski umetniški zavod Lesk & Schwidernoch. Najstarejše doslej znane razglednice iz te serije so bile poslane leta 1891. Če je bilo zalaganje, izdaja in tisk razglednic v začetku domena tujcev, se je ta dejavnost do preloma stoletja prijela tudi pri domačinah. Pošiljanje razglednic je postalo vse bolj priljubljeno, v zatem obdobju pošiljanja razglednic, to je od srede devetdesetih let 19. stoletja do prve svetovne vojne, je postala brezmejna tudi domišljija izdelovalcev razglednic. Izdelovali so jih v različnih oblikah in na različnih materialih. Pomemben mejnik v obliki razglednic predstavlja leto 1904, ko so v Avstriji naslovno stran razdelili na prostor za naslov in prostor za sporočilo. Do omenjenega leta je naslovni del namreč predstavljal celo stran razglednice, na

slikovnem delu pa je bil prostor tudi za sporočilo.

V čas zlate dobe pošiljanja razglednic sodijo tudi prve upodobitve Zreč (Rötschach, tudi Retschach). Na razstavi in v knjigi smo predstavili razglednice krajev Občine Zreče, ki jih hranijo kulturne ustanove in zasebni zbiratelji. Prve razglednice Zreč in okolice so predstavljale različne vedute kraja in poglede na pomembne lokalne stavbe (šolo, cerkev, železniško postajo, gostilne in trgovine). Pomemben mejnik za množičnejše upodabljanje Zreč in okoliških krajev na razglednicah zagotovo predstavlja razvoj turizma v kraju. Z razvojem turističnih kapacitet v mestu in na Zreškem Pohorju je naraslo tudi število izdanih razglednic, največ jih datira v obdobje osemdesetih in devetdesetih let 20. stoletja.

Poleg razglednic Zreč so predstavljene tudi razglednice ostalih krajevnih skupnosti Občine Zreče: Stranic, Skomarja, Resnika, Gorenja in Dobrovelj ter turističnega in športnega centra Rogla.

Andreja Videc, Osrednja knjižnica Celje

The Images of Our Area on Postcards through Time

The history of sending»a small cardboard piece with a picture on one side for short messages through mail« reaches back in Slovenia to the beginning of the 1890s. In his monograph Slovenstvo na razglednicah, Milan Škrabec says that the first larger batch of Slovenian places in color lithography was created by the Viennese artistic association Lesk & Schwidernoch. The oldest known postcards from this batch were sent in 1891. In the beginning, the provision, issuing and print of postcards was the domain of foreigners; however, until the turn of the century the locals had also become active in this field. The sending of postcards gained on popularity, while in its golden era, from the mid-1890s until the First World War, the imagination of the postcard makers became unlimited. Postcards were produced in various forms and on different materials. An important milestone regarding the form of postcards is the year 1904 when, in Austria, the address side was separated to the address and message area. Namely, until 1904 the address area occupied one entire side of the postcard, while the picture side contained a message area.

The first depictions of Zreče (Rötschach, also Retschach) can also be traced to the golden era of postcard sending. The exhibition and the book have presented the postcards of the Zreče Municipality that are kept by the cultural institutions and private collectors. The first postcards of Zreče and its surroundings presented various views of Zreče as well as important local buildings (school, church, railway station, inns and shops). An important milestone for more frequent depiction of Zreče and surrounding places on postcards is definitely the development of tourism in the area. Namely, the number of issued postcards increased with the development of tourist capacities in the town and the area of Zreško Pohorje, mostly dating to the period of 1980s and 1990s.

Besides the postcards of Zreče, the postcards of other local communities of the Zreče Municipality were also presented: Stranice, Skomar, Resnik, Gorenje and Dobrovlje as well as the Rogla tourist and sports center.

Andreja Videc, Celje Central Library

Zreče

Zreče so mesto pod Pohorjem v severovzhodni Sloveniji in ležijo v zgornjem delu Dravinske doline. Kot krajevno ime Reetschach ali Reče se prvič omenijo v listini Ottokarja iz Konjic leta 1206. Od leta 1987 so Zreče mesto in od leta 1995 tudi sedež Občine Zreče. Prav tako so Zreče pomembno gospodarsko središče širšega območja, ki zajema več občin. že pred prihodom ozkotirne železniške proge leta 1892 v takratne Konjice so tukaj obratovali premogovniki, mnoge kovačije, žage in mlini, a pravi industrijski preboj se začne leta 1919 z ustanovitvijo kovaške industrije (Štajerske železoindustrijske družbe – danes Unior, d.d.), nadaljuje leta 1958 z ustanovitvijo tovarne umetnih brusov Comet (sedaj SwatyComet, d.o.o.) in leta 1985 s proizvodnjo homokinetičnih zglobov (sedaj GKN Driveline, d.o.o.).

Zreče is a town underneath Pohorje in North-Eastern Slovenia, situated in the upper part of the Dravinja Valley. As Reetschach or Reče, Zreče was the first time mentioned in the document of Ottokar from Konjice in 1206. Since 1987, Zreče has been a town and since 1995 also the seat of the Zreče Municipality. Moreover, Zreče is also an important economic center of the wider area incorporating several municipalities. Already before the arrival of the railway track in 1892 in Konjice, coal mines, blacksmiths, sawmills and mills operated in the area; however, a real industrial revolution began in 1919 with the establishment of the blacksmith industry (Štajerske železoindustrijske družbe – nowadays Unior, d.d.), continuing with the establishment of the artificial whetstone factory Comet in 1958 (nowadays SwatyComet, d.o.o.) and the production of homokinetic swivels in 1985 (nowadays GKN Driveline, d.o.o.).

Zreče so tudi pomembno turistično središče, ki skupaj z mnogimi hoteli in smučarsko-rekreacijskim centrom na Rogli nudijo pestro turistično ponudbo. Prav tako so tudi arheološko najdišče in skupaj z Brinjevo goro kažejo na davne prebivalce teh krajev, med njimi so bili tudi Kelti.

V bližini Zreč so bili med letoma 1200 in 1500 trije delajoči gradovi, in sicer grad Freudenberg na Brinjevi gori, Lošperk v Loški gori in Jamnik v istoimenskem kraju.

Najstarejša zgradba v kraju je farna cerkev svetega Egidija iz 12. stoletja, na okoliških hribih so še cerkve svetega Martina, svete Neže, Matere Božje in pokopališka kapela svetega Križa in kot prizidek k cerkvi svetega Egidija še nova cerkev Vstalega Zveličarja. Vse od leta 1815 v kraju deluje osnovna šola, od leta 1976 pa tudi srednja kovinarska šola.

Moreover, Zreče is an important tourist center providing a diverse tourist offer with numerous hotels and Rogla skiing-recreational center. Together with Brinjeva gora, Zreče is also an archaeological site providing evidence about the ancient inhabitants of this area, including the Celts.

In the surroundings of Zreče, there were also three operating castles in the period 1200–1500; namely, Freudenberg on Brinjeva gora, Lošperk in Loška gora and Jamnik. The oldest building in the area is the parish church of Saint Giles from the 12th century, while on the surrounding hills one can see the churches of Saint Martin, Saint Agnes and Holy Mary, the graveyard church of Holy Cross and, as an extension of the Saint Giles Church, the new church of the Redeemed Saviour. The town's elementary school was established in 1815, while since 1976 the secondary metalwork school has been operating.

Zreče

Leto poštnega žiga 1899 - Loška Gora, Pukl (p. d. Grundner)

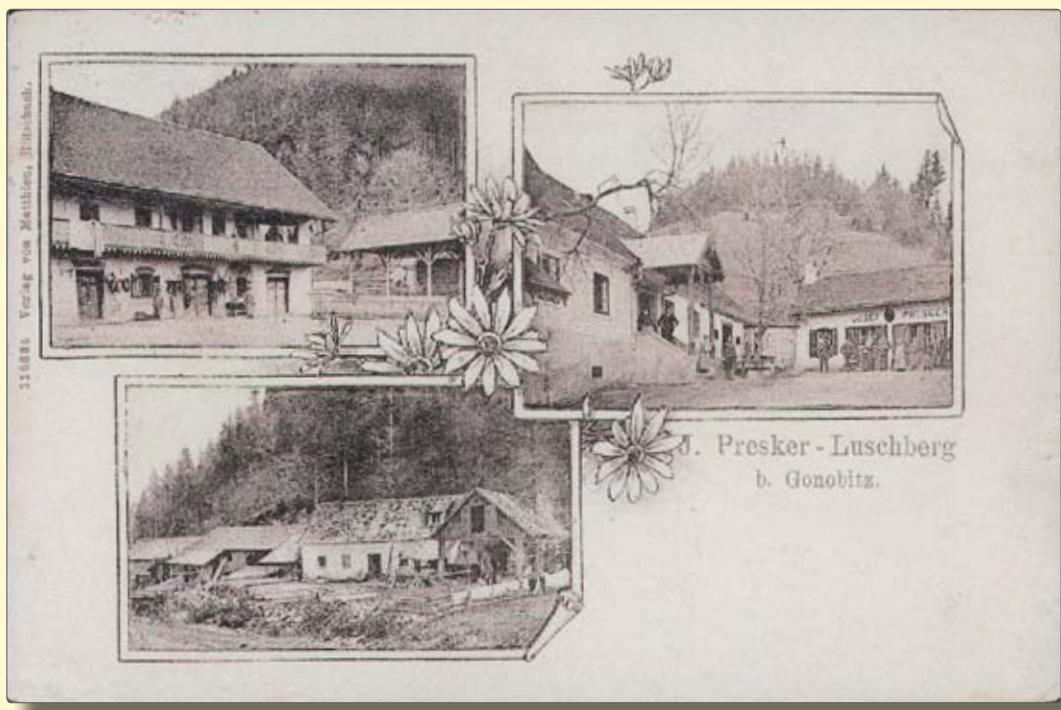
(Vir: Osrednja knjižnica Celje, domoznanski oddelek)

Leto poštnega žiga 1900 - Stara pošta, cerkev in stara šola

(Vir: Osrednja knjižnica Celje, domoznanski oddelek)

Zreče

Razglednica s preloma 19. in 20. stoletja – Loška gora,
Presker (kasneje Fijavž), trgovina in gostilna

(Vir: zasebna zbirka, lastnik Ivo Jančič)

Leto poštnega žiga 1905

(Vir: Osrednja knjižnica Celje, domoznanski oddelek)

Zreče

Leto poštnega žiga 1913 – Zreče in Kračunova gostilna

(Vir: Osrednja knjižnica Celje, domoznanski oddelek)

Leto izida 1926 – Železniška postaja

(Vir: Osrednja knjižnica Celje, domoznanski oddelek)

Zreče

Leto poštnega žiga 1912 – Kračunova gostilna, mlin in žaga

(Vir: zasebna zbirka, lastnik Ivo Jančič)

Leto izida 1926, leto poštnega žiga 1928

(Vir: Osrednja knjižnica Celje, domoznanski oddelek)

Zreče

Leto izida 1926 - Kračunova gostilna
(Vir: Osrednja knjižnica Celje, domoznanski oddelek)

Leto poštnega žiga 1934
(Vir: zasebna zbirka, lastnik Ivo Jančič)

Zreče

Pred II. svetovno vojno - Loška gora, Pukl (p. d. Grundner), trgovina in gostilna
(Vir: zasebna zbirka, lastnik Ivo Jančič)

Zreče.
Gostilna in trgovina z meš Blagom
in lesom Matjaž Vidmar.

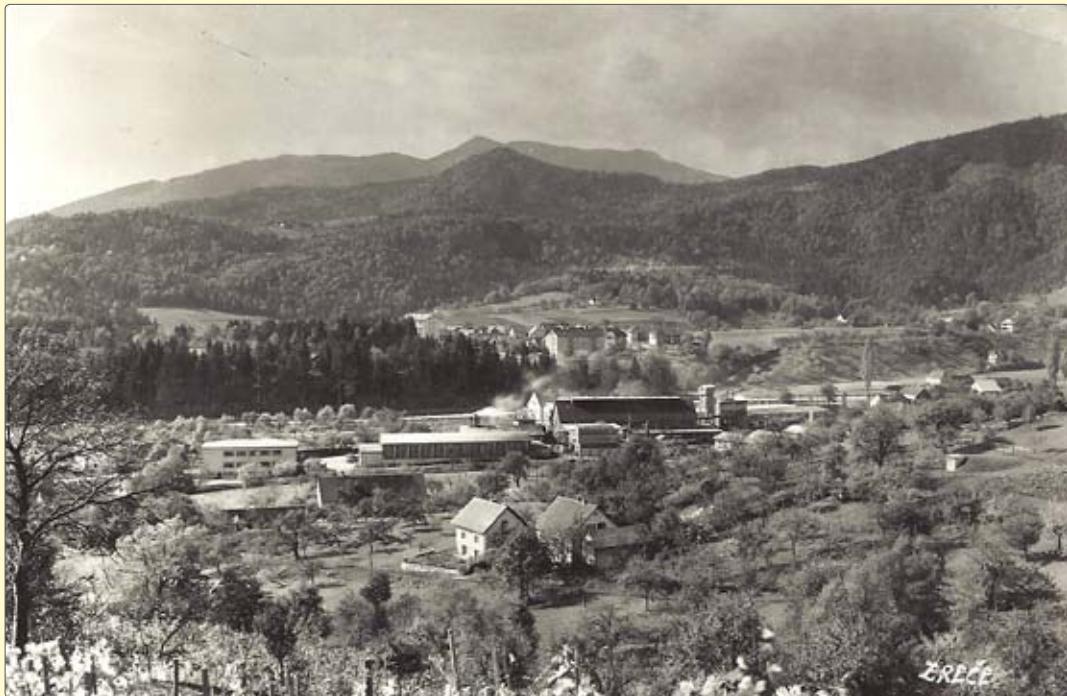

Leto poštnega žiga 1937 - Boharina, trgovina in gostilna Vidmar (p. d. Tijek)
(Vir: zasebna zbirka, lastnik Ivo Jančič)

Zreče

*Leto poštnega žiga 1958
(Vir: zasebna zborka, lastnik Ivo Jančič)*

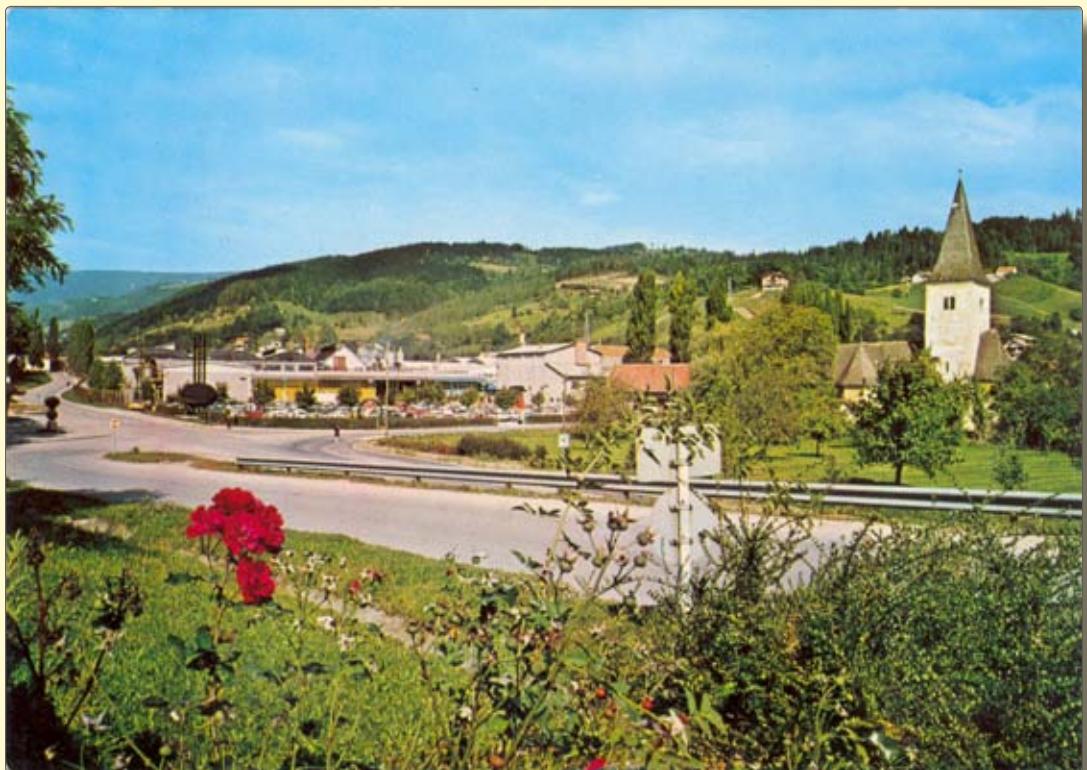

*Nastala okrog leta 1960 – obrati kovaške industrije
(Vir: zasebna zborka, lastnik Ivo Jančič)*

Zreče

*Nastala v 70. letih 20. stoletja –
Nekdanja Sokolska dvorana in Kračunova gostilna z dozidanim bifejem
(Vir: arhiv KUD Vladko Mohorič Zreče)*

*Nastala okrog leta 1979 – Unior in cerkev sv. Egidija
(Vir: Osrednja knjižnica Celje, domoznanski oddelek)*

Zreče

Nastala v 80. letih 20. stoletja – blagovnica, hotel in naselje Nova Dobrava

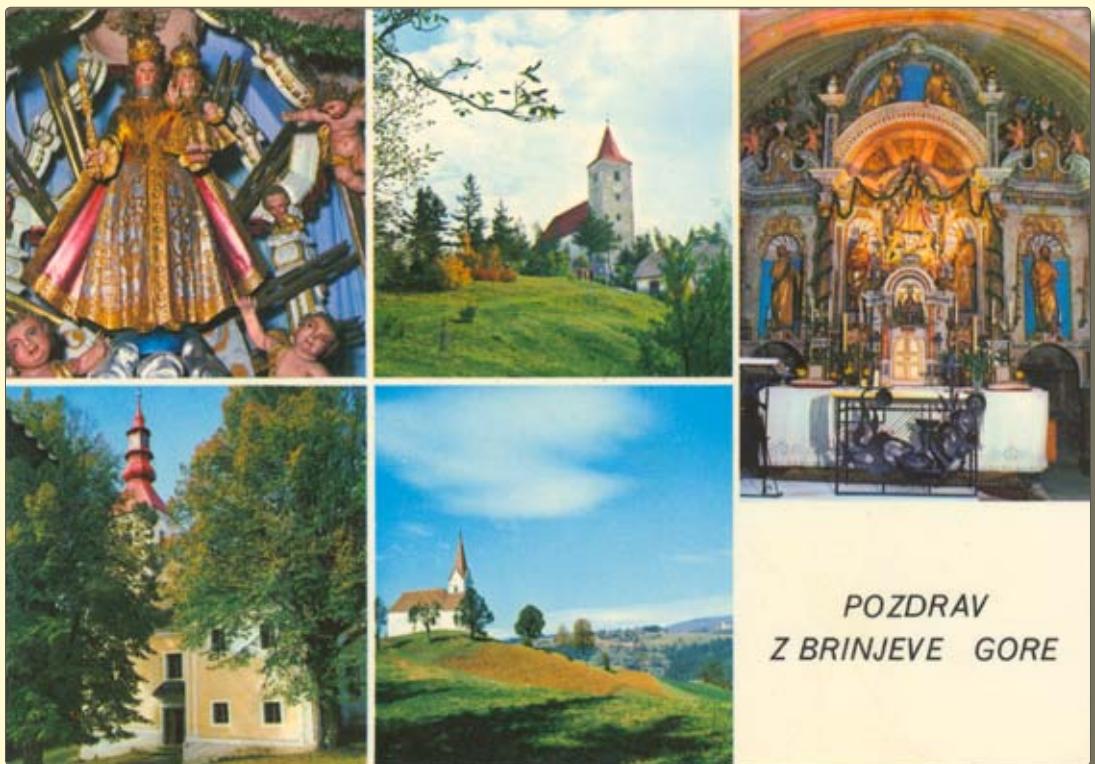
(Vir: Osrednja knjižnica Celje, domoznanski oddelek)

Nastala okrog leta 1983 – Hotel Dobrava

(Vir: Osrednja knjižnica Celje, domoznanski oddelek)

Zreče

**POZDRAV
Z BRINJEVE GORE**

Nastala v 80. letih 20. stoletja – cerkve sv. Martina, sv. Neže in sv. Matere božje
(Vir: Osrednja knjižnica Celje, domoznanski oddelek)

POZDRAV Z BRINJEVE GORE

Nastala leta 1994 – cerkev sv. Matere božje
(Vir: zasebna zgodovinska zbirka, lastnik Danijel Leva Bukovnik)

Zreče

2010 – Panorama Zreč z lokalnimi znamenitostmi

(Vir: LTO Rogla - Zreče, GIZ)

2010 – Panorama Zreč in krajevnih skupnosti

(Vir: LTO Rogla - Zreče, GIZ)

Stranice

Stranice so kraj v Občini Zreče in kot Krajevna skupnost Stranice združujejo 10 manjših zaselkov, ki se ob regionalni cesti Celje–Maribor razprostirajo med Konjiško goro, Stenico in Pohorjem. Že v rimskih časih je bil kraj pomembno prometno vozlišče, saj je mimo peljala rimska cesta z odcepom do Vitanja. Kraj se po nekaterih zgodovinskih virih prvič pojavi v pisnih virih leta 1241 (Strennewiz), kar daje kraju pomembno zgodovinsko vlogo in pomen. Z odprtjem premogovnika na Polajni leta 1866 je v kraj prišla prva industrija, a premogovnik

kvalitetnega premoga so leta 1945 zaprli. Nekoč je bilo v okolici Stranic tudi veliko peči za žganje apna in veliko »furmanov«, ki so tovorili premog, les, apno, led do bližnjih mest – ta tradicija prevozništva je v kraju ostala vse do današnjih dni.

Stranice leta 1891 s cerkvijo svetega Lovrenca postanejo samostojna župnija v okviru konjiške dekanije. Prvič pa se ta cerkev omeni leta 1306 kot del vitanjske župnije. V kraju so tudi osnovna šola z vrtcem in telovadnico, gasilski dom in dvorana za kulturne dogodke.

Stranice is a village in the Zreče Municipality, uniting, as the Stranice Local Community, 10 smaller hamlets that spread out among the Celje-Maribor regional road between Konjiška gora, Stenica and Pohorje. Stranice was an important transport junction already during the Roman times, since the Roman road with an exit to Vitanje lead past the village. According to some historical sources, the village was for the first time mentioned in written sources in 1241 as Strennewiz, which gives the village a relevant historic role and importance. The first industry came to the village in 1866 with the opening of the

Polajna coal mine; however, this quality coal mine was closed in 1945. In the past, the area also had many lime furnaces and »furmans« (horse and cart drivers) transporting coal, wood, lime and ice to the neighboring towns – this tradition has been preserved until the present. With the establishment of the Saint Lawrence Church in 1891, Stranice became an independent parish in the Konjice deanery. However, this church was mentioned for the first time in 1306 as part of the Vitanje parish. The village is also proud of its elementary school with a kindergarten and gymnasium, fire station and hall for cultural events.

Stranice

Leto poštnega žiga 1920 – kmetija pri Vrisku (danes Fijavž)

(Vir: Osrednja knjižnica Celje, domoznanski oddelek)

Leto poštnega žiga 1926 – cerkev sv. Lovrenca, Gostilna Arzenšek

(Vir: zasebna zbirka, lastnik Ivo Jančič)

Stranice

Začetek 20. stoletja - cerkev sv. Lovrenca z župniščem

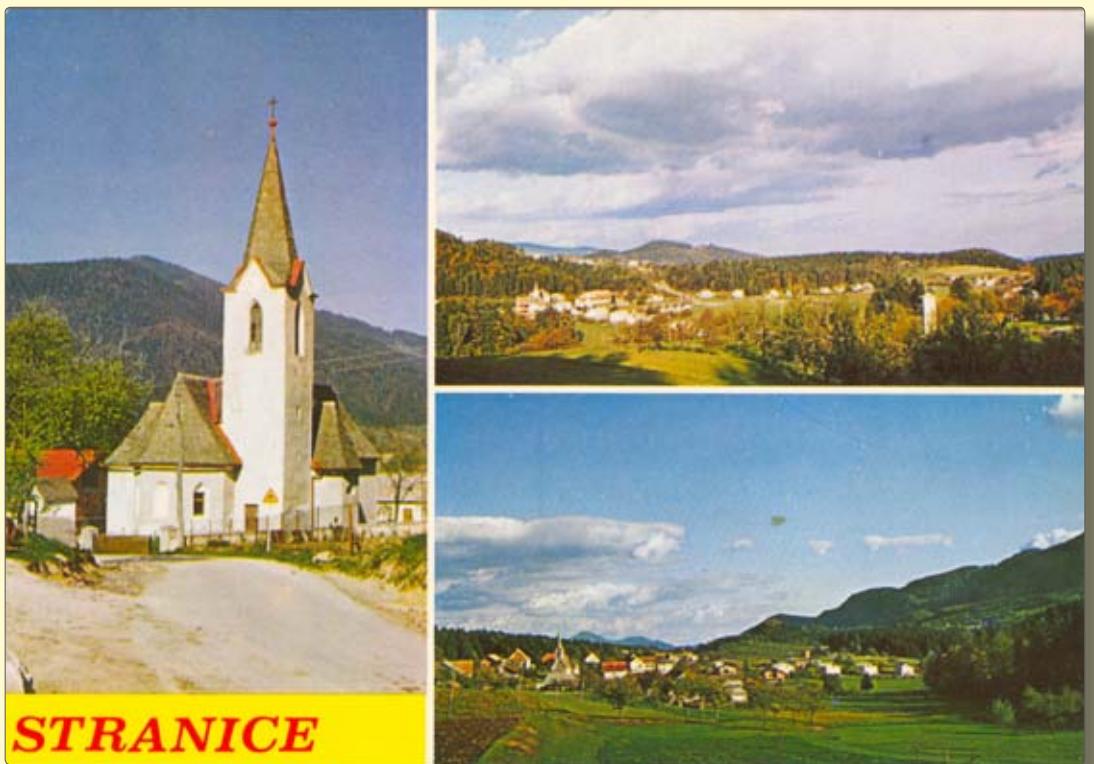
(Vir: Alojz Pačnik)

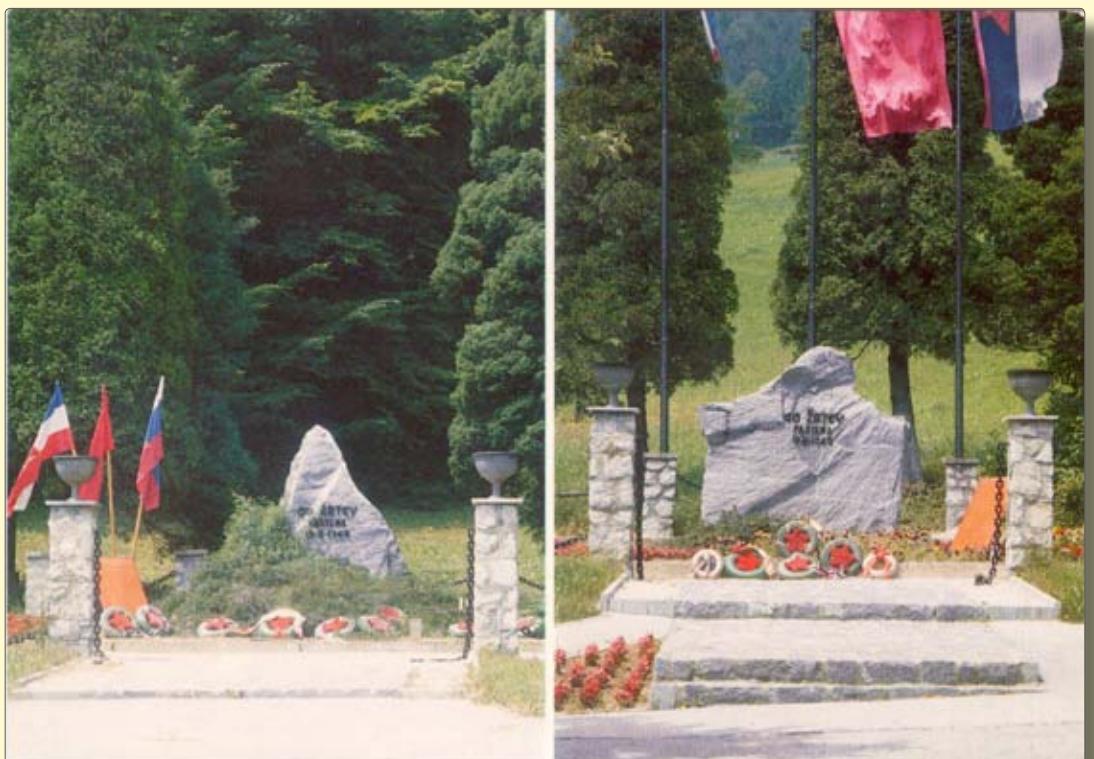
Nastala okrog leta 1980

(Vir: Osrednja knjižnica Celje, domoznanski oddelek)

Stranice

Nastala okrog leta 1980
(Vir: Osrednja knjižnica Celje, domoznanski oddelek)

Nastala okrog leta 1985
(Vir: Osrednja knjižnica Celje, domoznanski oddelek)

Stranice

Nastala okrog leta 1985

(Vir: Osrednja knjižnica Celje, domoznanski oddelek)

2010

(Vir: LTO Rogla - Zreče, GIZ)

Skomarje

Skomarje je strnjena vas, ležeča na južnem Pohorju, na nadmorski višini 944 metrov, ki se kot Sveti Lambert prvič omeni leta 1313, kot kraj Scomer pa leta 1348. Arheološke najdbe v okolici pričajo o tukajšnjem življenju v času pred našim štetjem. Župnija Skomarje je vse do leta 1787 spadala v pražupnijo svetega Martina Šmartno pri Slovenj Gradcu, leta 1891 pa postane samostojna. Župnišče je iz leta 1788 in danes so v njem Vodovnikova zbirka, prostor za druženje in

etnološka zbirka kmečkega orodja za izdelavo cokel in šikelnov – značilne lesene kritine. Cerkev svetega Lambertja je sicer omenjena že leta 1313, sedanja je iz 15. stoletja in je bila v preteklih letih obnovljena. V kraju je tudi tipična kmečka hiša iz leta 1803, imenovana Skomarska hiša, v kateri potekajo kulturne prireditve. V nekdanji osnovni šoli, ki je delovala od 1879 do 1979, je taborniški dom. Okoli 200 prebivalcev kraja se preživlja s kmetijstvom, gozdarstvom in v novejšem času s turizmom.

Skomarje is a built-up village on Southern Pohorje, situated at an altitude of 944 meters. It was mentioned for the first time as Saint Lambert in 1313 and as Scomer in 1348. Archaeological findings show evidence of life in the area before Christ. The Skomarje parish had belonged to the Saint Martin parish of Šmartno pri Slovenj Gradcu until 1787, while in 1891 it became an independent parish. The parson's house was constructed in 1788 and nowadays contains the Vodnik collection, socializing area and ethnological collection of agricultural tools

for the production of clogs and šikels – wooden roofing. The Saint Lambert Church was mentioned for the first time in 1313, while the current church goes back to the 15th century and was recently also restored. The village is also proud of its typical farm house from 1803 – Skomar House, where cultural events take place. The former elementary school, which operated from 1879 to 1979, is nowadays the scouts' home. Around 200 inhabitants of the village make a living out of agriculture, forestry and recently also tourism.

Skomarje

Razglednica iz leta 1913

(Vir: zasebna zgodovinska zborka, lastnik Danijel Leva Bukovnik)

Nastala pred II. svetovno vojno

(Vir: zasebna zborka, Mojca in Zvonko Kovše)

Skomarje

Skomarje v letu 1936 – domačija in gostilna Beškovnik (p. d. Juhart)

(Vir: zasebna zgodovinska zbirka, lastnik Danijel Leva Bukovnik)

Nastala v 30. letih 20. stoletja – cerkev z župniščem, desno: Beškovnikova gostilna

(Vir: zasebna zgodovinska zbirka, lastnik Danijel Leva Bukovnik)

Skomarje

Nastala v 40. letih 20. stoletja

(Vir: zasebna zgodovinska zbirk, lastnik Danijel Leva Bukovnik)

Nastala v 60. letih 20. stoletja – Štručova domačija (danes Skomarska hiša)
(Vir: zasebna zgodovinska zbirk, lastnik Danijel Leva Bukovnik)

Skomarje

Nastala v 60. letih 20. stoletja – cerkev sv. Lamberta z župniščem

(Vir: zasebna zgodovinska zborka, lastnik Danijel Leva Bukovnik)

Nastala v 60. letih 20. stoletja

(Vir: zasebna zgodovinska zborka, lastnik Danijel Leva Bukovnik)

Skomarje

Nastala v 60. letih 20. stoletja - domačija in gostilna Beškovnik (p. d. Juhart)

(Vir: zasebna zgodovinska zbirka, lastnik Danijel Leva Bukovnik)

Nastala v 60. letih 20. stoletja

(Vir: zasebna zgodovinska zbirka, lastnik Danijel Leva Bukovnik)

Skomarje

Nastala v 1. polovici 20. stoletja
(Vir: Osrednja knjižnica Celje, domoznanski oddelek)

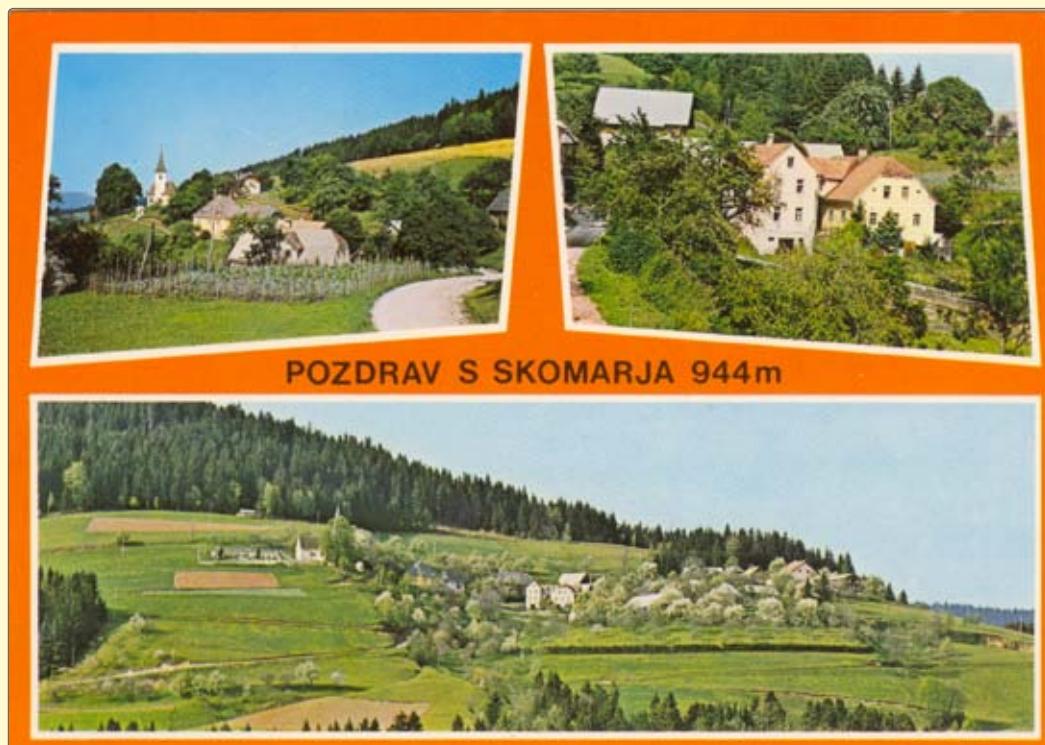
Nastala v začetku 70. let 20. stoletja
(Vir: zasebna zgodovinska zbirka, lastnik Danijel Leva Bukovnik)

Skomarje

Nastala v 70. letih 20. stoletja

(Vir: Osrednja knjižnica Celje, domoznanski oddelek)

Nastala v 70. letih 20. stoletja

(Vir: Osrednja knjižnica Celje, domoznanski oddelek)

Skomarje

Nastala v 2. polovici 20. stoletja

(Vir: zasebna zbirka, lastnik Anton Gričnik)

Nastala konec 80. let 20. stoletja

(Vir: zasebna zgodovinska zbirka, lastnik Danijel Leva Bukovnik)

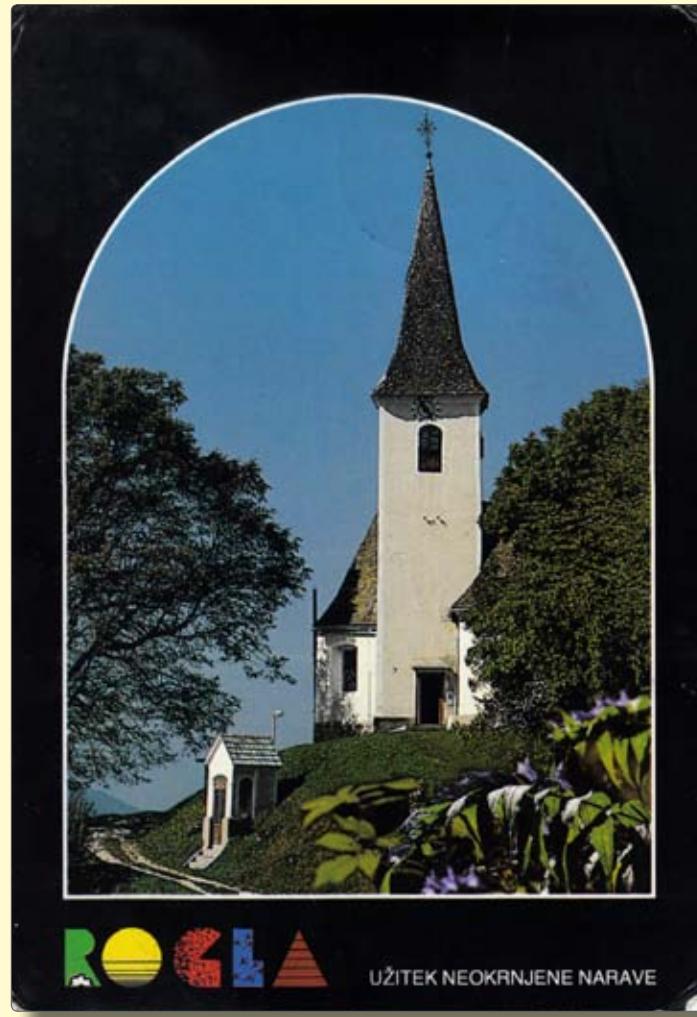
Skomarje

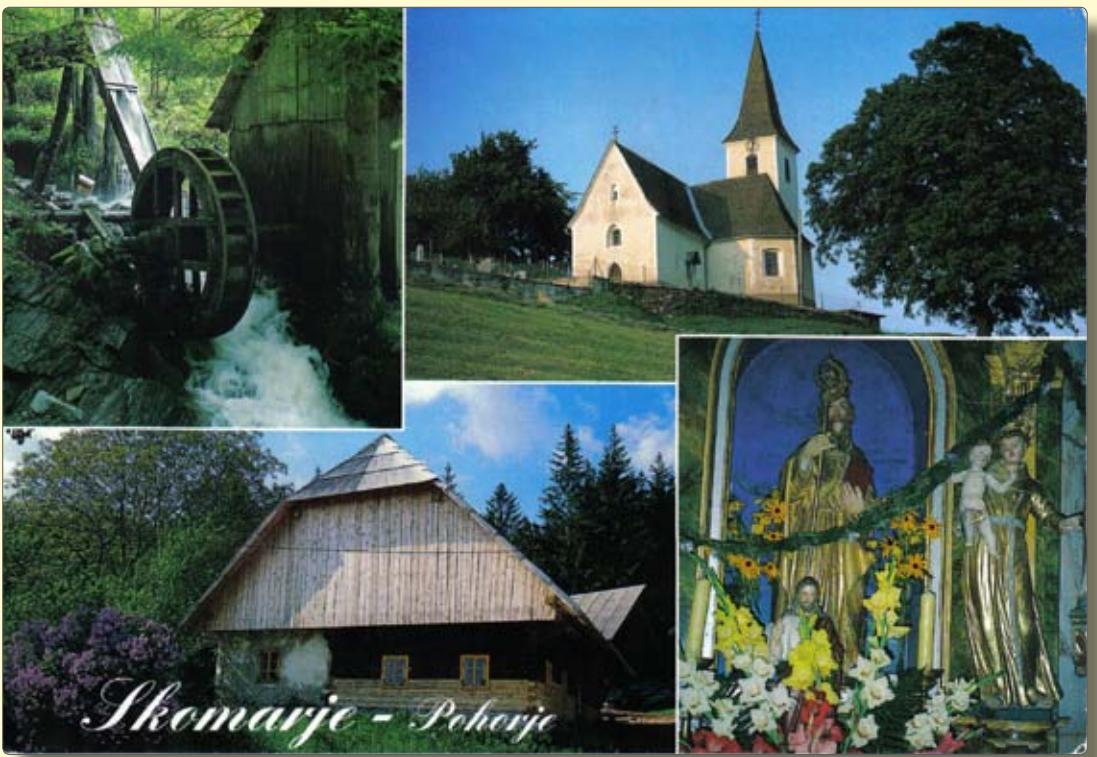
Nastala konec 80. let 20. stoletja

(Vir: zasebna zgodovinska zbirka, lastnik Danijel Leva Bukovnik)

Nastala v 90. letih 20. stoletja
(Vir: zasebna zgodovinska zbirka, lastnik Danijel Leva Bukovnik)

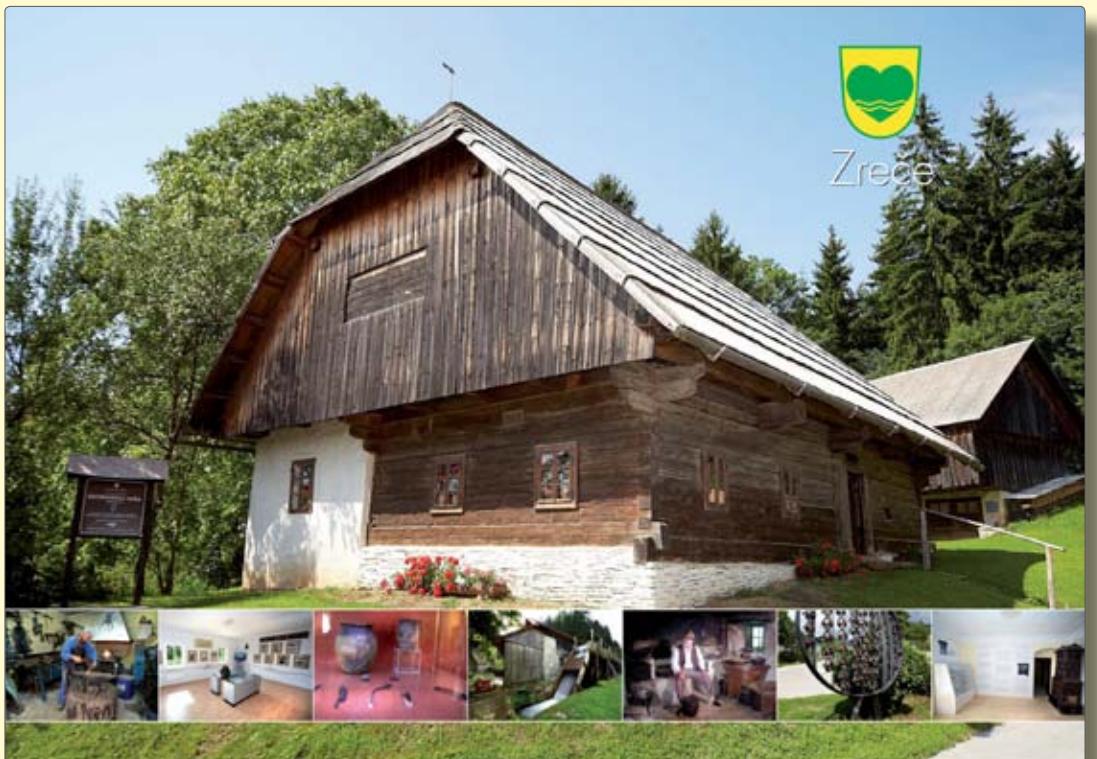

Skomarje

Nastala v 90. letih 20. stoletja

(Vir: zasebna zgodovinska zborka, lastnik Danijel Leva Bukovnik)

2010 – Skomarska hiša (nekdaj Štrucova domačija)

(Vir: LTO Rogla - Zreče, GIZ)

Sv. Kunigunda - Gorenje

Gorenje pri Zrečah je kraj, ki leži na južnem Pohorju, ob cerkvi svete Kunigunde – vse do leta 1955 se je kraj imenoval Sveta Kunigunda. V zgodovinskih listinah se prvič omenja leta 1391 kot Chunegudis. Gorenje pri Zrečah je tudi središče Krajevne skupnosti Gorenje in združuje 6 vasi, ki ležijo med 500 in 1000 metri nadmorske višine.

Začetki cerkve svete Kunigunde segajo v leto 1391, ko je bila še lesena zgradba. Sedanja zidana in

obokana cerkev pa je iz druge polovice 14. stoletja in od leta 1787 je tu tudi samostojna župnija.

Od leta 1850 je v kraju tudi osnovna šola, ki je danes del velikega večnamenskega objekta, kjer so prostori otroškega vrtca, gasilcev, kulturnikov, obenem pa je to tudi center šolskih in obšolskih dejavnosti. V središču vasi je tudi velik gostinski objekt in kraj postaja vedno bolj obiskana turistična točka.

Gorenje pri Zrečah is a village situated on Southern Pohorje along the Saint Cunigunde Church – until 1955, the village had been called Sveta Kunigunda. In historical documents, it was mentioned for the first time in 1391 as Chunegudis. Gorenje pri Zrečah is also the center of the Gorenje Local Community, uniting 6 villages located at the altitude from 500 to 1000 meters. The beginnings of the Saint Cunigunde Church reach back to 1391 when the church was still made from wood.

The current church with arches was constructed in the second half of the 14th century and has been an independent parish since 1787. An elementary school has been operating in the village since 1850, while nowadays it is part of a multipurpose facility, containing a kindergarten, fire house, cultural associations as well as a center for school and extra-curricular activities. The center of the village boasts a large catering facility, while the place has become also a popular tourist place.

Sv. Kunigunda - Gorenje

Nastala v 1. polovici 20. stoletja – desno zgoraj: osnovna šola

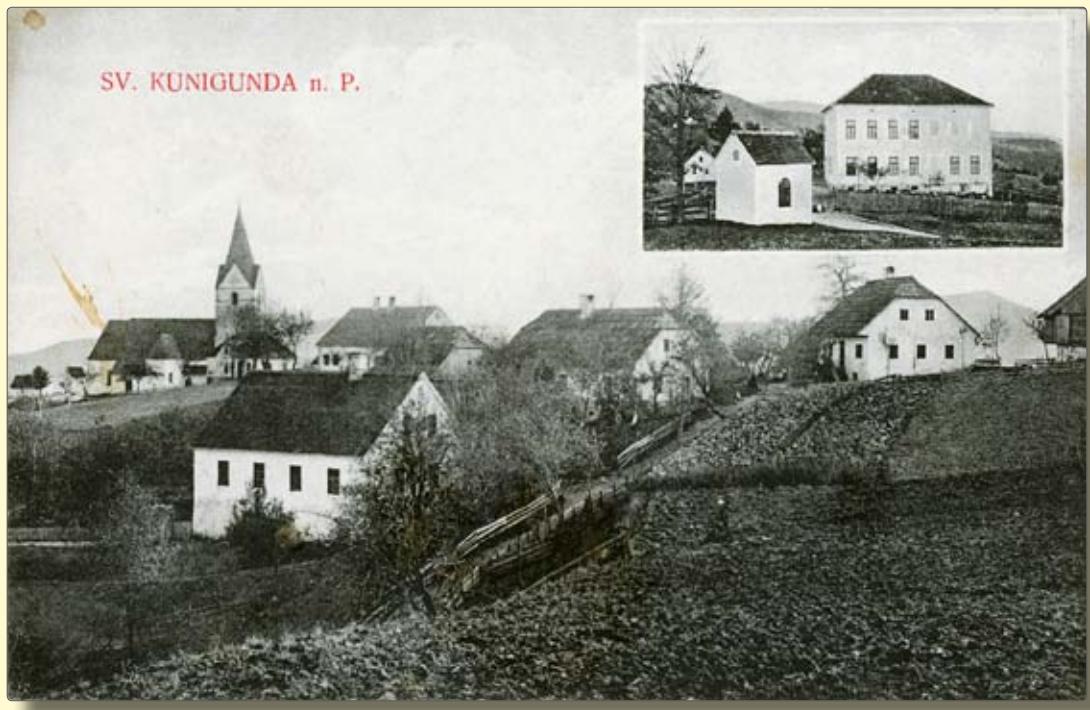
(Vir: Alojz Pačnik)

Nastala v 1. polovici 20. stoletja

(Vir: Alojz Pačnik)

Sv. Kunigunda - Gorenje

Leto poštnega žiga 1921
(Vir: zasebna zborka, lastnik Ivo Jančič)

Leto poštnega žiga 1930
(Vir: zasebna zborka, lastnik Ivo Jančič)

Sv. Kunigunda - Gorenje

Nastala v 2. polovici 20. stoletja
(Vir: zasebna zbirka, lastnik Anton Gričnik)

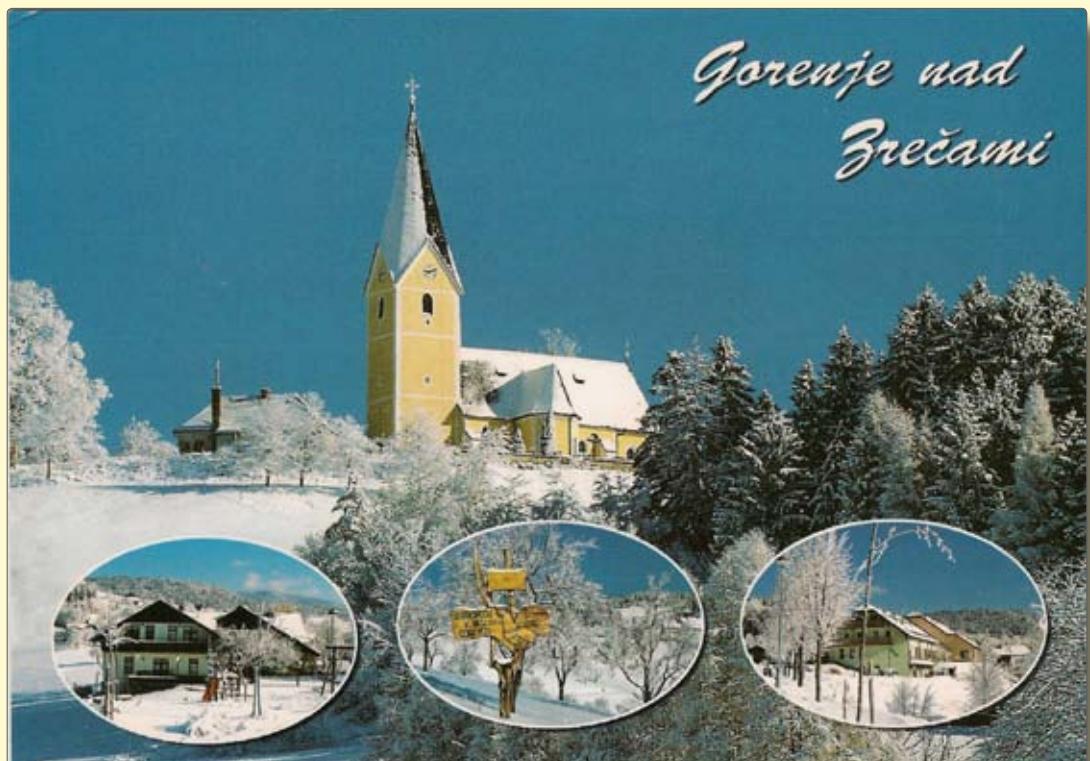

Nastala v začetku 21. stoletja
(Vir: zasebna zbirka, lastnik Anton Gričnik)

Sv. Kunigunda - Gorenje

*Nastala v začetku 21. stoletja
(Vir: zasebna zbirka, lastnik Anton Gričnik)*

*Nastala v začetku 21. stoletja
(Vir: zasebna zbirka, lastnik Anton Gričnik)*

Resnik

Resnik je hribovita vasica na južnem Pohorju in leži na nadmorski višini 932 metrov. V zgodovinskih virih se prvič omenja leta 1390, kraj pa v 16. stoletju dobi malo cerkev svetega Jakoba starejšega.

Leta 1877 je v kraju že delujoča osnovna šola, kjer se je poučevalo vse do leta 1979. Danes so ti

šolski prostori obnovljeni in v njih je dom krajanov. Leta 2002 so se z ustanovitvijo Turističnega društva Resnik-Rogla v kraju začeli tradicionalni *Jakobovi dnevi* in leta 2008 še likovna srečanja na Resniku – sedaj *Skumavčevi likovni dnevi na Resniku*.

Resnik is a hilly village on Southern Pohorje, located at an altitude of 932 meters. In historical sources, it was mentioned for the first time in 1390; the village gained the small Saint James Church in the 16th century. The elementary school had operated in the village from 1877 to 1979, while nowadays these

school premises were restored and host the cultural house. In 2002, the Resnik-Rogla Tourist Society was established, which also represented the start of the James' Days event; moreover, since 2008 art conventions (Skumavc's Art Days on Resnik) have been organized in Resnik.

Resnik

Najverjetneje nastala v začetku 20. stoletja - šola na Resniku

(Vir: zasebna zbirka, lastnik Ivo Jančič)

Nastala v začetku 80. let 20. stoletja - levo: pogled na Resnik, desno: Skomarje

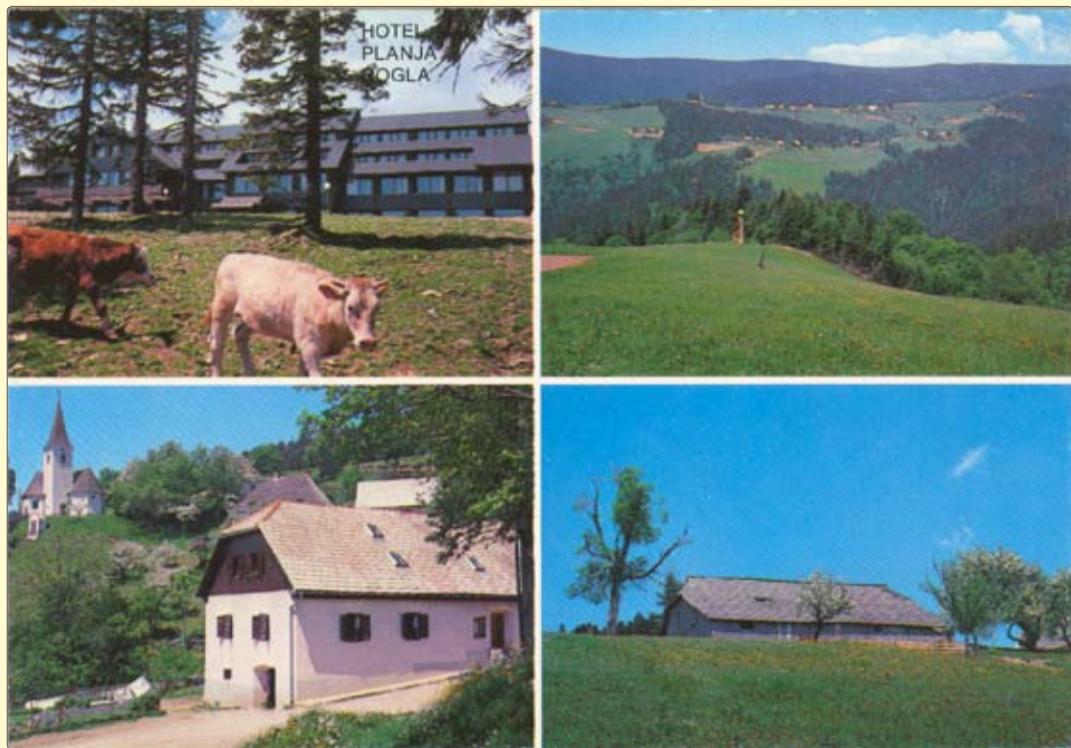
(Vir: zasebna zgodovinska zbirka, lastnik Danijel Leva Bukovnik)

Resnik

Nastala v 2. polovici 20. stoletja

(Vir: zasebna zbirka, lastnik Anton Gričnik)

Nastala v 80. letih 20. stoletja

(Vir: Osrednja knjižnica Celje, domoznanski oddelek)

Pohorje

2011 - Črno jezero

(Vir: Unitur Zreče)

2011 - Lovrenška jezera

(Vir: Unitur Zreče)

Krajevne skupnosti

Dobrovlje

Krajevna skupnost Dobrovlje je od šestih krajevnih skupnosti, kolikor jih sestavlja Občino Zreče, najmlajša, saj je nastala šele leta 1995. Leži na skrajnem južnem delu občine in na tem delu meji z Občino Slovenske Konjice. Krajevna skupnost je nastala z združitvijo vasi Dobrava in Gabrovlje. Obe imata zgodovinsko tradicijo, saj se prvi pisni dokumenti pojavijo že leta 1306, ko se vas Dobrava omenja kot Harde ali tudi Hard. Vas Gabrovlje pa lahko v pisnih virih zasledimo leta 1375 kot Gabruel. Ime verjetno izhaja iz imena drevesne vrste – gaber. Vas leži na nadmorski višini 400 metrov in na severu meji na vas Gračič, Bezino in Škalce.

Do leta 1962 je skozi kraj peljala ozkotirna železnica, še prej pa so tukajšnji prebivalci našli delo v bližnjem premogovniku v Radani vasi. V bližini je bil vse do leta 1914 ribnik – Teich so ga imenovali, ko so ga zasuli z jalovino iz rudnika in potok Ulčinca si je do reke Dravinje izbral novo pot, kjer je nastalo močvirje. Danes je to področje izsušeno in zemlja rodovitna, zato je kmetijstvo ena izmed pomembnejših gospodarskih panog. Krajevna skupnost premore tudi dom krajanov, urejeno asfaltirano igrišče ter vrtino za termalno vodo za Terme Zreče. V kovačijo Zajc - Šrekl in valjčni mlin Kohne pa lahko povabimo tiste, ki jih zanima naša tehniška dediščina.

The Dobrovlje Local Community is the youngest of the six local communities composing the Zreče Municipality, being established in 1995. It is situated in the most Southern part of the municipality, bordering to the Slovenske Konjice Municipality. The local community was established with the merger of the Dobrava and Gabrovlje villages. Both have historic tradition, since the Dobrava village was for the first time mentioned as Harde or Hard already in 1306. The Gabrovlje village was, on the other hand, mentioned for the first time in 1375 as Gabruel. The name probably originates from the hornbeam tree (in Slovenian gaber).

The village is situated at the altitude of 400 meters and borders in the North the villages of Gračič,

Bezina and Škalce. Narrow-gauge railway track was aligned through the village until 1962, while in the past village inhabitants worked in the nearby Radana vas coal mine. Until 1914 there was a pond (called Teich) in the vicinity, which was however filled up with tailings from the coal mine; following, the Ulčinka Stream found a new path to the Dravinja River, where a swamp area arose. Nowadays, this area is parched and the soil fertile; therefore, agriculture is one of the most important industries in the area. The local community boasts a cultural house, asphalt playground area and thermal water hole for Terme Zreče. The Zajc - Šrekl blacksmith facility and Kohne cylinder mill attract tourists who are interested in technical heritage.

Krajevne skupnosti

2010

(Vir: LTO Rogla - Zreče, GIZ)

2010

(Vir: LTO Rogla - Zreče, GIZ)

Krajevne skupnosti

2010

(Vir: LTO Rogla - Zreče, GIZ)

2010

(Vir: LTO Rogla - Zreče, GIZ)

Krajevne skupnosti

2010

(Vir: LTO Rogla - Zreče, GIZ)

2010

(Vir: LTO Rogla - Zreče, GIZ)

Koča na Pesku

Koča stoji na robu velike gozdne jase na prevalu med Oplotnico in Radoljno. Zametke prve koče na Pesku je postavil Josip Winter, takratni zreški župan, ki je tod imel leseno stavbo za drvarje in druge gozdne delavce. Po njegovi smrti, leta 1928, je na tem mestu postavila prvo kočo dravinjska podružnica SPD in odprtje je bilo na veliki šmaren leta 1929. Leta 1941 so jo požgali partizani, da je ne

bi uporabljala okupacijska policija. Po koncu vojne je novo leseno kočo postavilo Planinsko društvo Oplotnica in jo odprlo leta 1952. Ker ni imelo sredstev za obnovo in zaradi bližnjega smučišča na Rogli, je društvo kočo predalo v zakup delovni organizaciji Unior Zreče, ki jo je popolnoma obnovila in posodobila. Koča na Pesku je ponovno vpisana v register planinskih koč 2012.

The Pesek Mountain Hut is situated at the edge of a large clearing on the pass between Oplotnica and Radoljna. The beginnings of the first mountain hut on Pesek reach back to the times of Josip Winter, the then mayor of Zreče, who was the owner of a wooden building for lumberjacks and other forest workers. After his death in 1928, the first mountain hut was constructed in this area by the SPD Dravinja branch and was opened on the Feast of the Assumption holiday in 1929. In 1941, the partisans burned down

the mountain hut, so that it would not be used by the occupying police. After the end of the Second World War, a new wooden hut was constructed by the Oplotnica Alpine Society and opened in 1952. Due to lack of funds for restoration and the vicinity of the Rogla skiing area, the society leased the mountain hut to the Unior Zreče work organization that completely restored and modernized the mountain hut. The Pesek Mountain Hut was again entered in the register of mountain huts in 2012.

Koča na Pesku

Pred otvoritvijo, 1928

(Vir: zasebna zgodovinska zbirka, lastnik Danijel Leva Bukovnik)

Leto poštnega žiga 1930

(Vir: zasebna zgodovinska zbirka, lastnik Danijel Leva Bukovnik)

Koča na Pesku

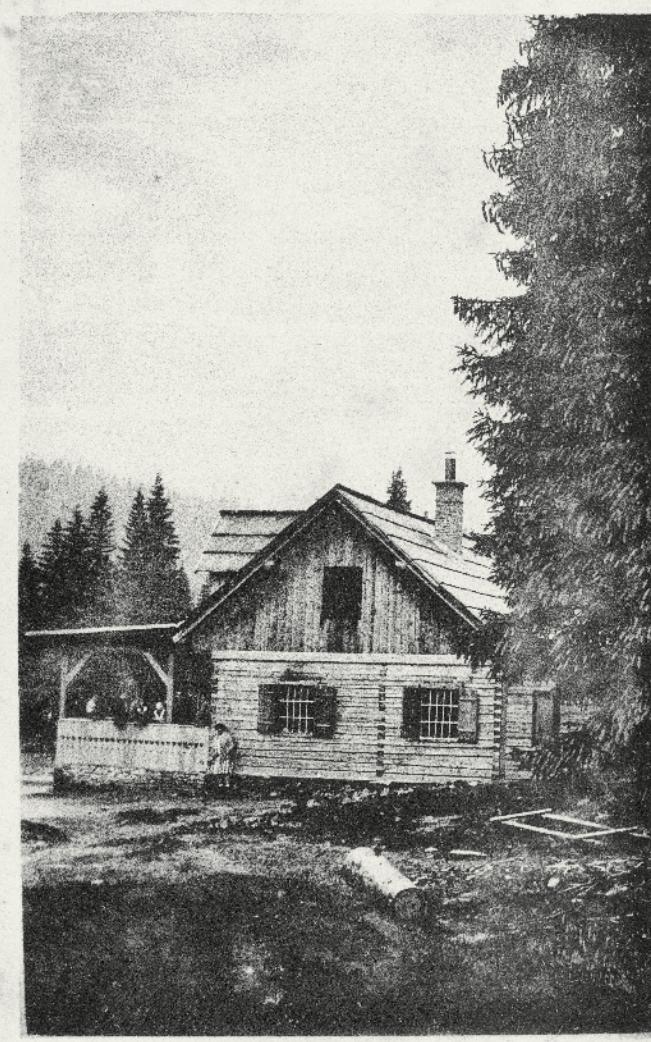

Leto poštnega žiga 1933

(Vir: zasebna zgodovinska zbirka, lastnik Danijel Leva Bukovnik)

Leto poštnega žiga 1930

(Vir: zasebna zgodovinska zbirka, lastnik Danijel Leva Bukovnik)

Koča na Pesku

Leto poštnega žiga 1933

(Vir: zasebna zgodovinska zbirka, lastnik Danijel Leva Bukovnik)

Nastala v 30. letih 20. stoletja

(Vir: Osrednja knjižnica Celje, domoznanstveni oddelek)

Koča na Pesku

Leto poštnega žiga 1934

(Vir: zasebna zgodovinska zbirk, lastnik Danijel Leva Bukovnik)

Leto poštnega žiga 1934
(Vir: zasebna zgodovinska zbirk, lastnik Danijel Leva Bukovnik)

Koča na Pesku

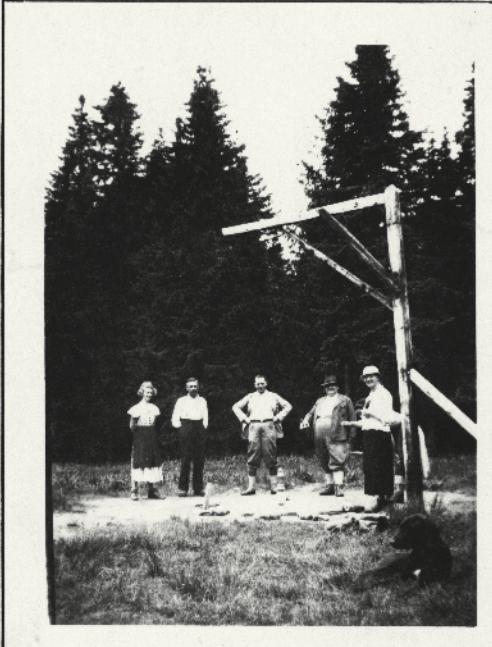

Leto poštnega žiga 1934

(Vir: zasebna zgodovinska zbirka, lastnik Danijel Leva Bukovnik)

Leto 1934

(Vir: zasebna zgodovinska zbirka, lastnik Danijel Leva Bukovnik)

Koča na Pesku

Nastala v 30. letih 20. stoletja

(Vir: Osrednja knjižnica Celje, domoznanski oddelek)

Leto poštnega žiga 1934

(Vir: zasebna zgodovinska zbirka, lastnik Danijel Leva Bukovnik)

Koča na Pesku

Leto poštnega žiga 1935

(Vir: zasebna zgodovinska zbirka, lastnik Danijel Leva Bukovnik)

Leto poštnega žiga 1935

(Vir: zasebna zgodovinska zbirka, lastnik Danijel Leva Bukovnik)

Koča na Pesku

Leto poštnega žiga 1936

(Vir: zasebna zgodovinska zbirk, lastnik Danijel Leva Bukovnik)

Leto poštnega žiga 1936 – planinske postojanke na Pohorju

(Vir: zasebna zgodovinska zbirk, lastnik Danijel Leva Bukovnik)

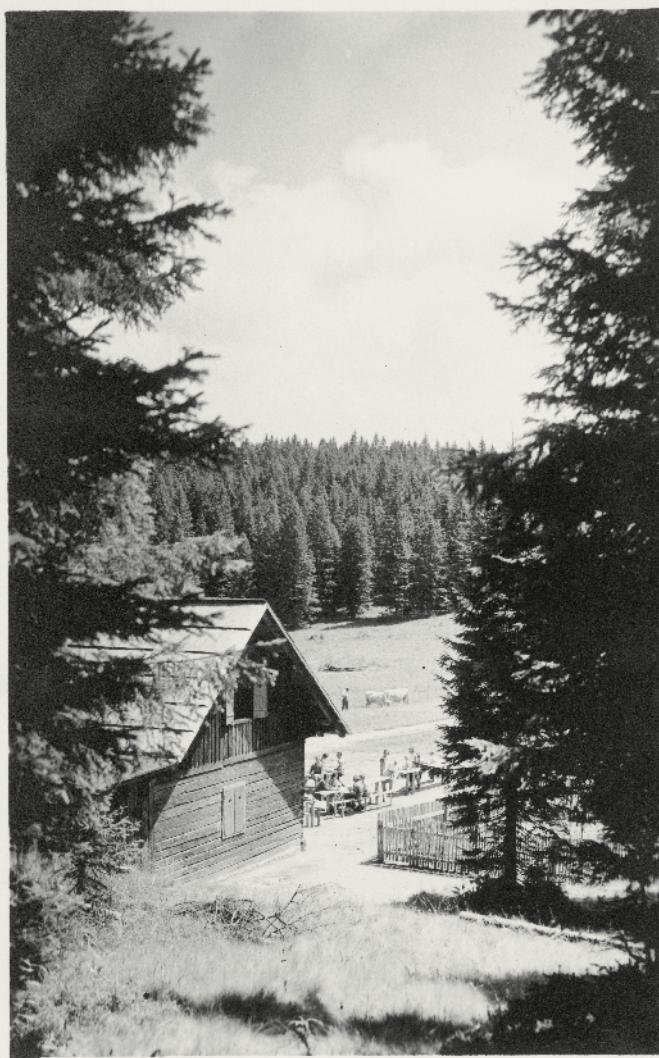
Koča na Pesku

Leto poštnega žiga 1940

(Vir: zasebna zgodovinska zbirka, lastnik Danijel Leva Bukovnik)

Leto poštnega žiga 1937
(Vir: zasebna zgodovinska zbirka, lastnik Danijel Leva Bukovnik)

Koča na Pesku

Leto poštnega žiga 1940

(Vir: zasebna zgodovinska zbirka, lastnik Danijel Leva Bukovnik)

Leto poštnega žiga 1958

(Vir: zasebna zgodovinska zbirka, lastnik Danijel Leva Bukovnik)

Koča na Pesku

Leto poštnega žiga 1963

(Vir: zasebna zgodovinska zbirk, lastnik Danijel Leva Bukovnik)

Leto poštnega žiga 1964

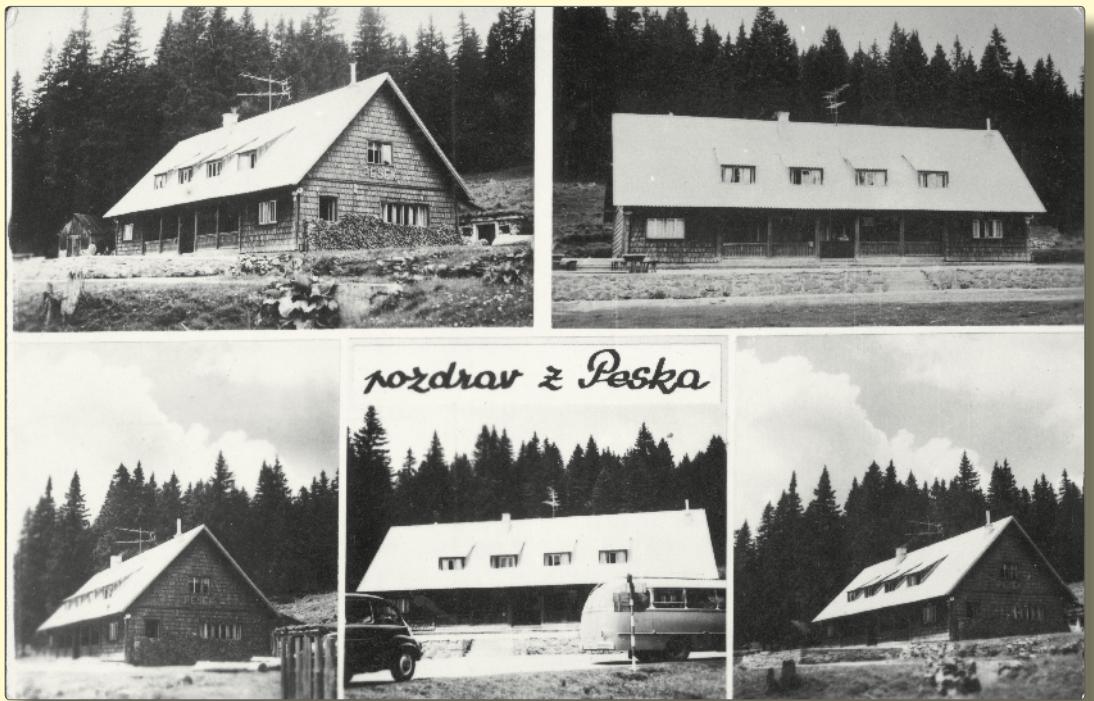
(Vir: zasebna zgodovinska zbirk, lastnik Danijel Leva Bukovnik)

Koča na Pesku

Leto poštnega žiga 1964

(Vir: zasebna zgodovinska zbirka, lastnik Danijel Leva Bukovnik)

Leto poštnega žiga 1970

(Vir: zasebna zgodovinska zbirka, lastnik Danijel Leva Bukovnik)

Rogla

Danes bi kočo na Rogli zaman iskali v registru planinskih koč, saj je del velikega turističnega kompleksa oziroma Hotela Planja, in le poznavalci bi še lahko ugotovili, da je to nekdanja koča na Rogli. V last današnjega Uniorja je prišla leta 1972, ko so jo temeljito preuredili in s tem odprli vrata turizmu. Kočo na Rogli so postavili leta 1952, ko je načrte zanjo naredil arhitekt Jože Kušar, investitorji pa so bili Kmetijska zadruga Zreče, Oplotnica, Vitanje in Skomarje. Leta 1957 je kočo v upravljanje dobilo Planinsko društvo Zreče, ki je tudi poskrbelo za oskrbo pohodnikov, ki jih je bilo vedno več.

Začetki turizma na Rogli segajo v čas pred drugo svetovno vojno in postavitev razglednega stolpa na Rogli leta 1934 že daje slutiti, da je to pravi kraj za zdravilen oddih. Po letu 1980, ko je bil zgrajen prvi

Hotel Planja, so na področju Rogle nastali še Hotel Natura, mnogi nastanitveni objekti, športna igrišča z veliko športno dvorano, bazeni, savne, smučarske in tekaške proge, kolesarske proge in pohodniške poti.

Od leta 2010 je na Rogli tudi cerkev Jezusove spremenitve na gori s sodobnimi orglami.

Na Rogli je Unior, d. d., razvil privlačno turistično ponudbo za vse leto. Pozimi gostje uživajo na urejenih smučiščih, ki s štirisedežnico, dvosededežnico, 11 vlečnicami in z umetnim zasneževanjem zagotavljajo 100 dni zimskih radosti. Poleti je Rogla prijazen cilj ljubiteljev kolesarjenja, sprehodov, gobarjenja in drugih oblik rekreacije. Urejeni športno-rekreativni objekti sestavljajo olimpijski center, ki ga za svoje kondicijske in taktične priprave izberejo mnogi vrhunski športniki.

Nowadays one cannot find the Rogla Mountain Hut in the register of mountain huts, since it is a part of the larger tourist facility Hotel Planja – only experts can determine that this is the former Rogla Mountain Hut. It became the property of Unior in 1972 when it was thoroughly restored and opened for tourists. The Rogla Mountain Hut was constructed in 1952 by the architect Jože Kušar, while its main investors were the Zreče, Oplotnica, Vitanje and Skomarje agricultural cooperative. Since 1957, the mountain hut has been managed by the Zreče Alpine Society that has also taken care of the increasing number of hikers.

The beginnings of Rogla tourism reach back to the period before the Second World War when, during the time of the construction of the Rogla lookout tower in 1934, one could feel that Rogla is a true relaxation area for tourists. After 1980, when the first

Hotel Planja was constructed, several other facilities were built in the Rogla area – Hotel Natura, other accommodation facilities, sports facilities with large sports hall, pools, saunas, skiing and cross-country skiing tracks, cycling tracks as well as hiking paths.

In 2010, the Transfiguration of Jesus Church was also constructed on Rogla, including a modern organ.

Unior d.d. developed an attractive tourist offer on Rogla for tourists throughout the year. During the winter, one can enjoy the beautiful skiing areas, including ski lifts with four and two seats, 11 single ski lifts and artificial snow facilities. During the summer, Rogla is a tourist friendly destination for the lovers of cycling, hiking, mushroom picking and other forms of recreation. Sports-recreational facilities compose an Olympic Center, which is a top choice for many top-level athletes for their fitness and tactical training.

Rogla

Nastala 1936
(Vir: zasebna zbirka, lastnik Bojan Padežnik)

Nastala v 2. polovici 50. let 20. stoletja
(Vir: arhiv KUD Vladko Mohorič Zreče)

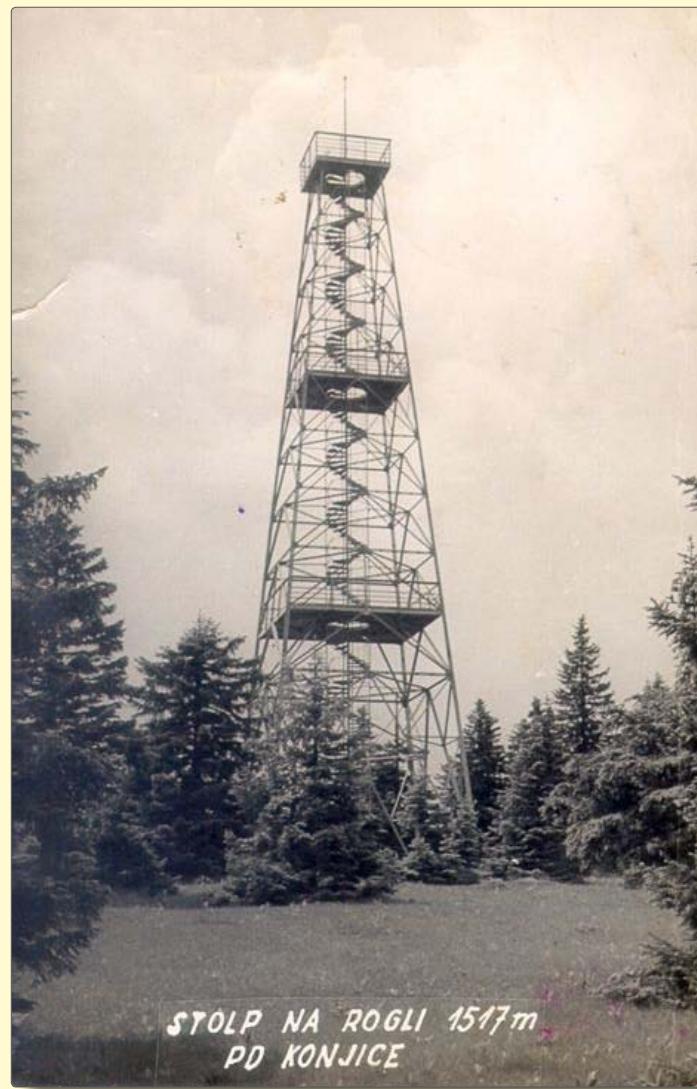
Rogla

Nastala sredi 20. stoletja

(Vir: arhiv KUD Vladko Mohorič Zreče)

Nastala sredi 20. stoletja
(Vir: arhiv KUD Vladko Mohorič Zreče)

Rogla

Nastala v 60. letih 20. stoletja

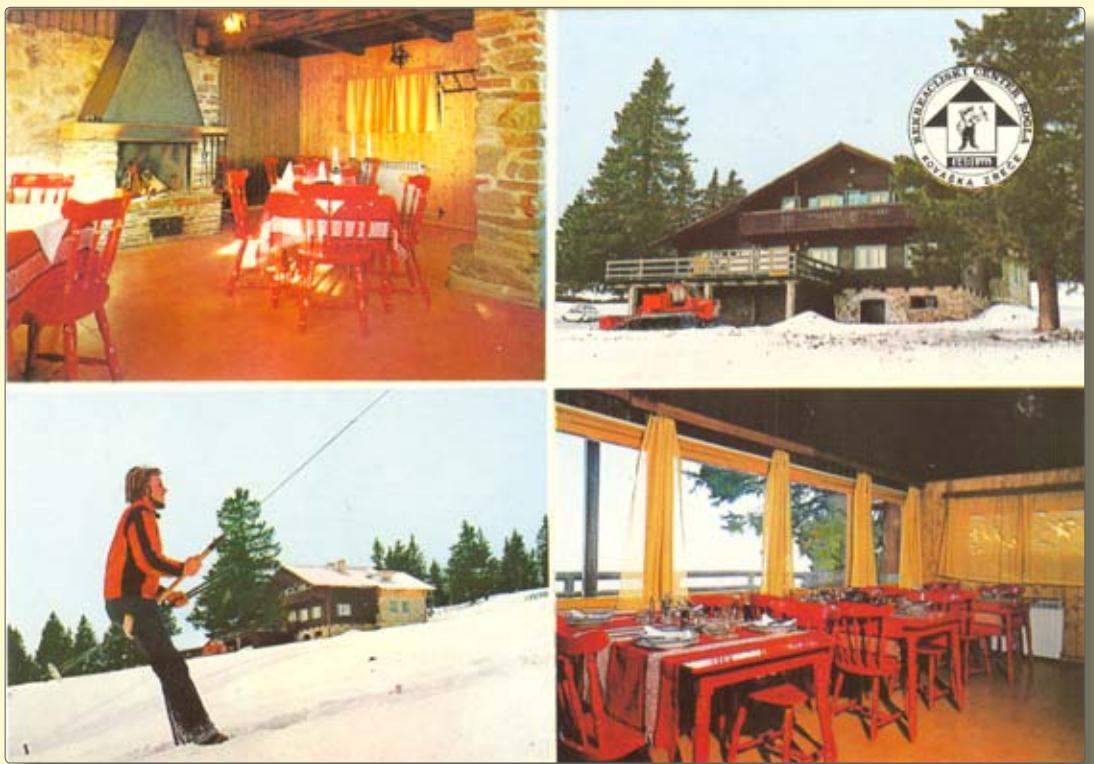
(Vir: zasebna zgodovinska zbirk, lastnik Danijel Leva Bukovnik)

Leto poštnega žiga 1974

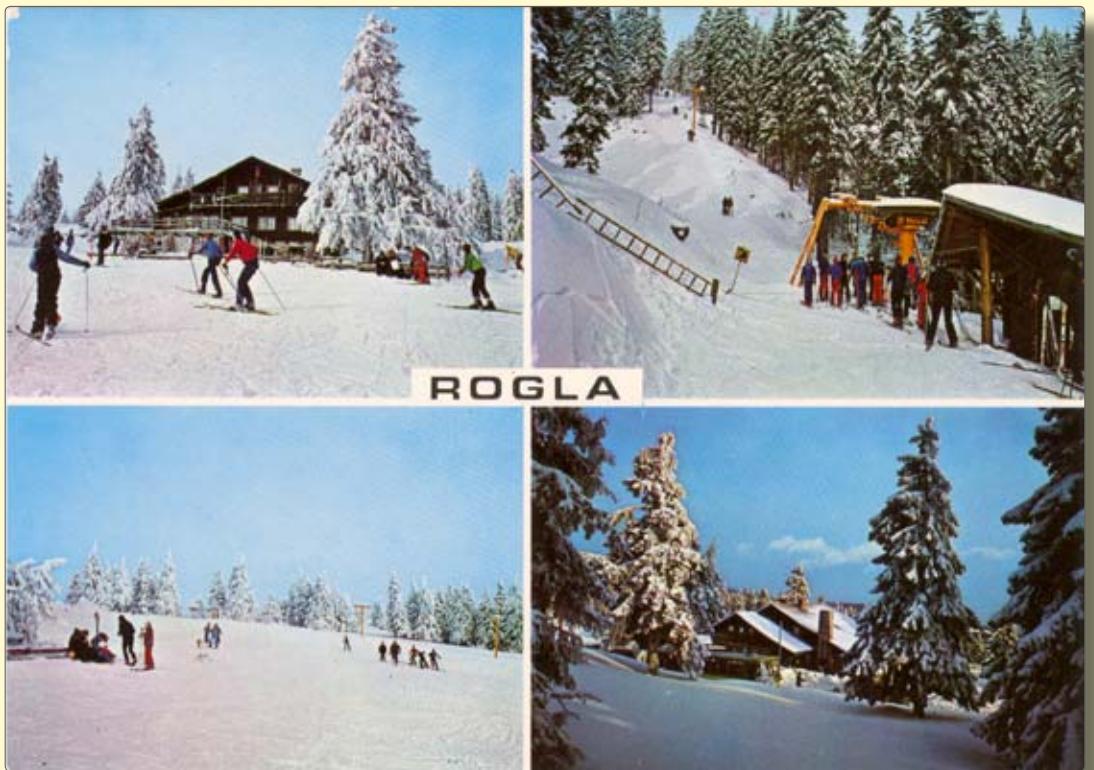
(Vir: Osrednja knjižnica Celje, domoznanski oddelek)

Rogla

Leto poštnega žiga 1979

(Vir: Osrednja knjižnica Celje, domoznanski oddelek)

V zbirko dodana leta 1980

(Vir: Osrednja knjižnica Celje, domoznanski oddelek)

Rogla

V zbirko dodana leta 1981

(Vir: Osrednja knjižnica Celje, domoznanski oddelek)

V zbirko dodana leta 1981

(Vir: Osrednja knjižnica Celje, domoznanski oddelek)

Rogla

Leto poštnega žiga 1981

(Vir: Osrednja knjižnica Celje, domoznanski oddelek)

V zbirko dodana leta 1981

(Vir: Osrednja knjižnica Celje, domoznanski oddelek)

Rogla

V zbirko dodana leta 1981

(Vir: Osrednja knjižnica Celje, domoznanski oddelek)

V zbirko dodana leta 1981

(Vir: Osrednja knjižnica Celje, domoznanski oddelek)

Rogla

V zbirko dodana leta 1982

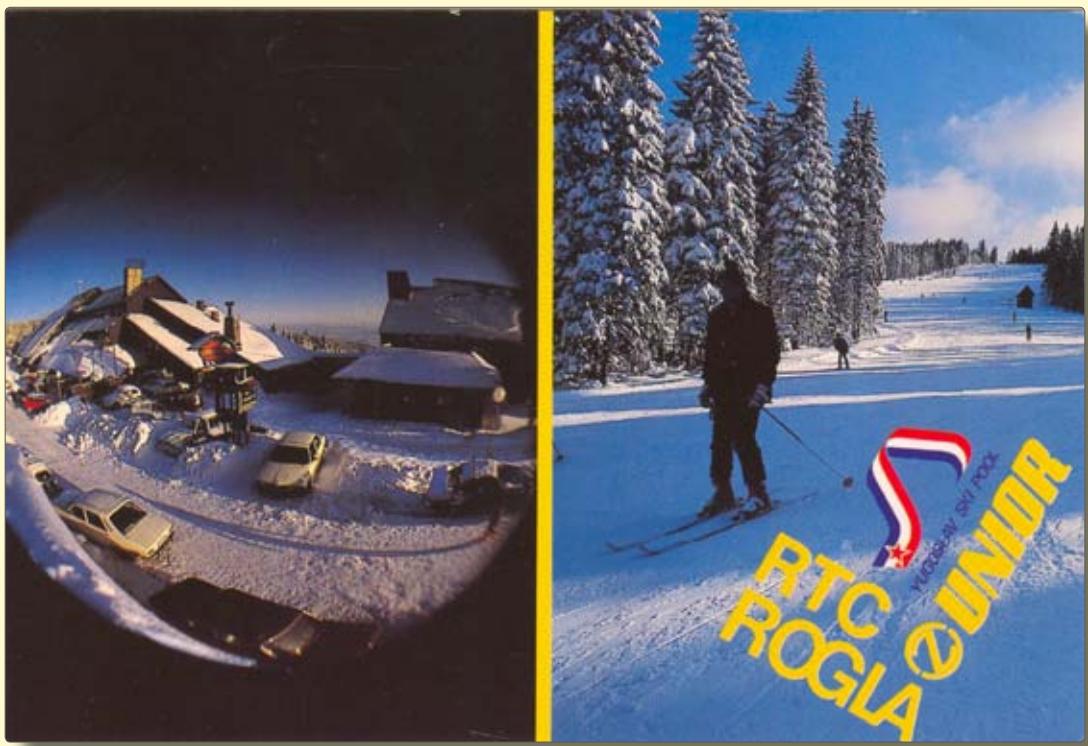
(Vir: Osrednja knjižnica Celje, domoznanski oddelek)

V zbirko dodana leta 1983

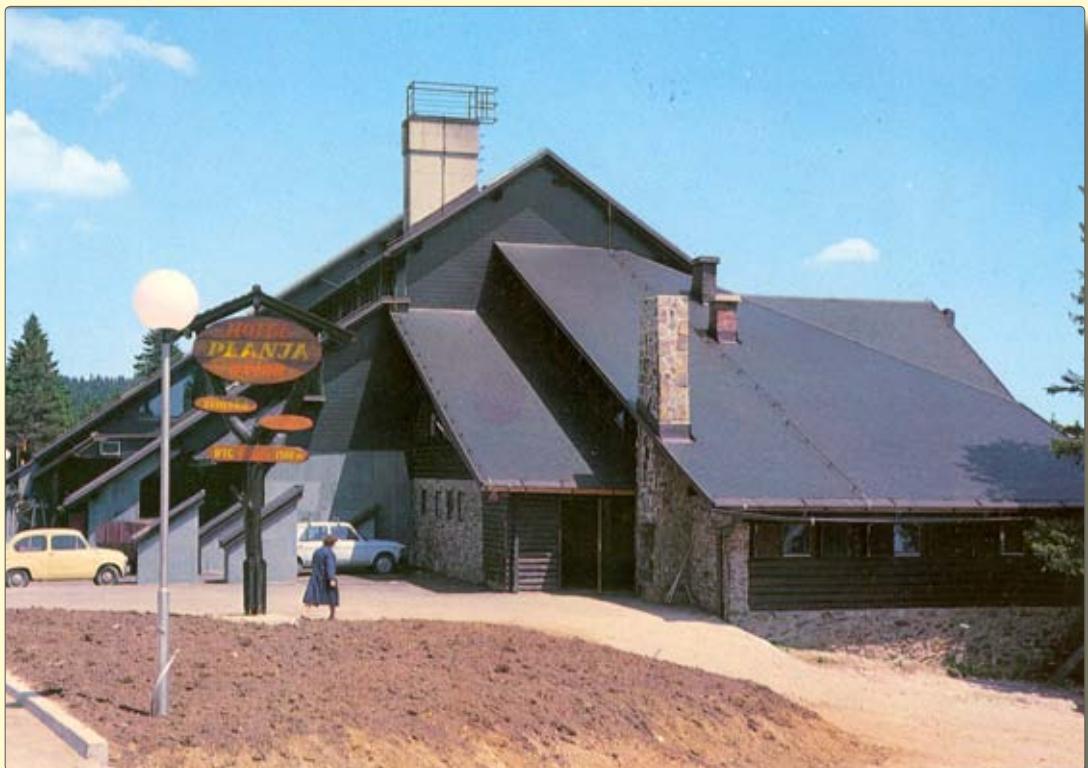
(Vir: Osrednja knjižnica Celje, domoznanski oddelek)

Rogla

Leto poštnega žiga 1984

(Vir: Osrednja knjižnica Celje, domoznanski oddelek)

Izdana leta 1983

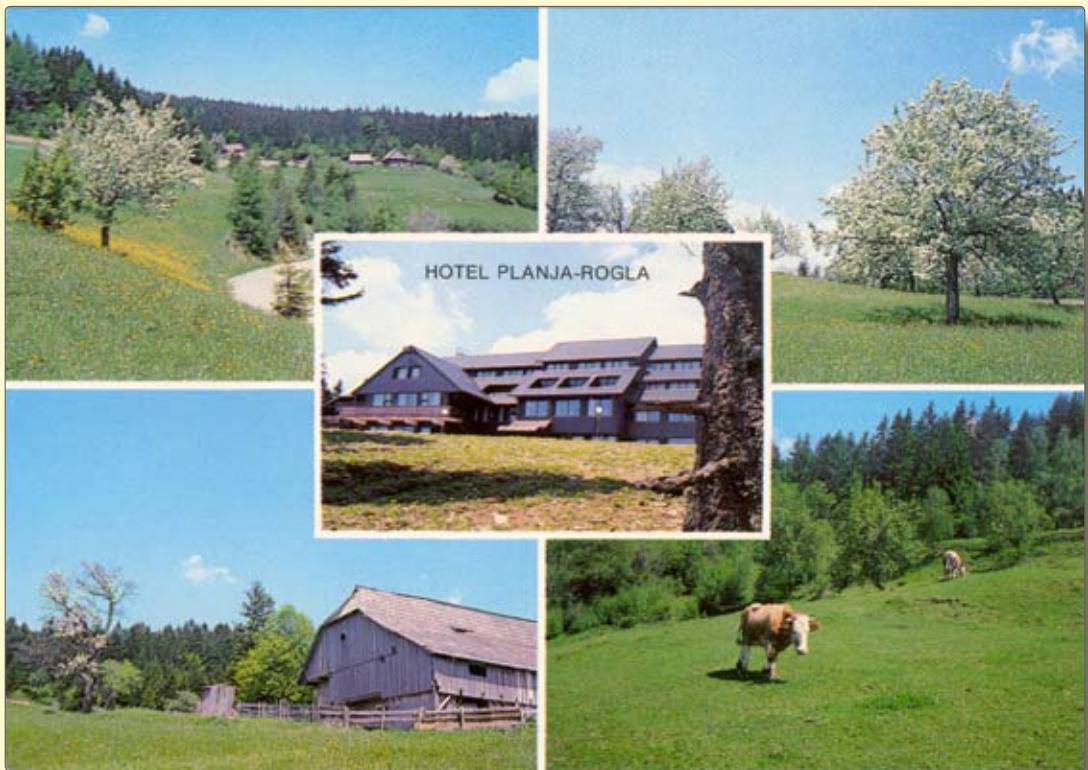
(Vir: Osrednja knjižnica Celje, domoznanski oddelek)

Rogla

Leto poštnega žiga 1985

(Vir: Osrednja knjižnica Celje, domoznanski oddelek)

V zbirko dodana leta 1986

(Vir: Osrednja knjižnica Celje, domoznanski oddelek)

Rogla

Izdelana okrog leta 1999

(Vir: Osrednja knjižnica Celje, domoznanski oddelek)

Izdelana okrog leta 1999 - levo: Ošlakova kovačija

(Vir: Osrednja knjižnica Celje, domoznanski oddelek)

Rogla

Izdelana okrog leta 1999

(Vir: Osrednja knjižnica Celje, domoznanski oddelek)

Izdelana okrog leta 1999

(Vir: Osrednja knjižnica Celje, domoznanski oddelek)

Rogla

2010

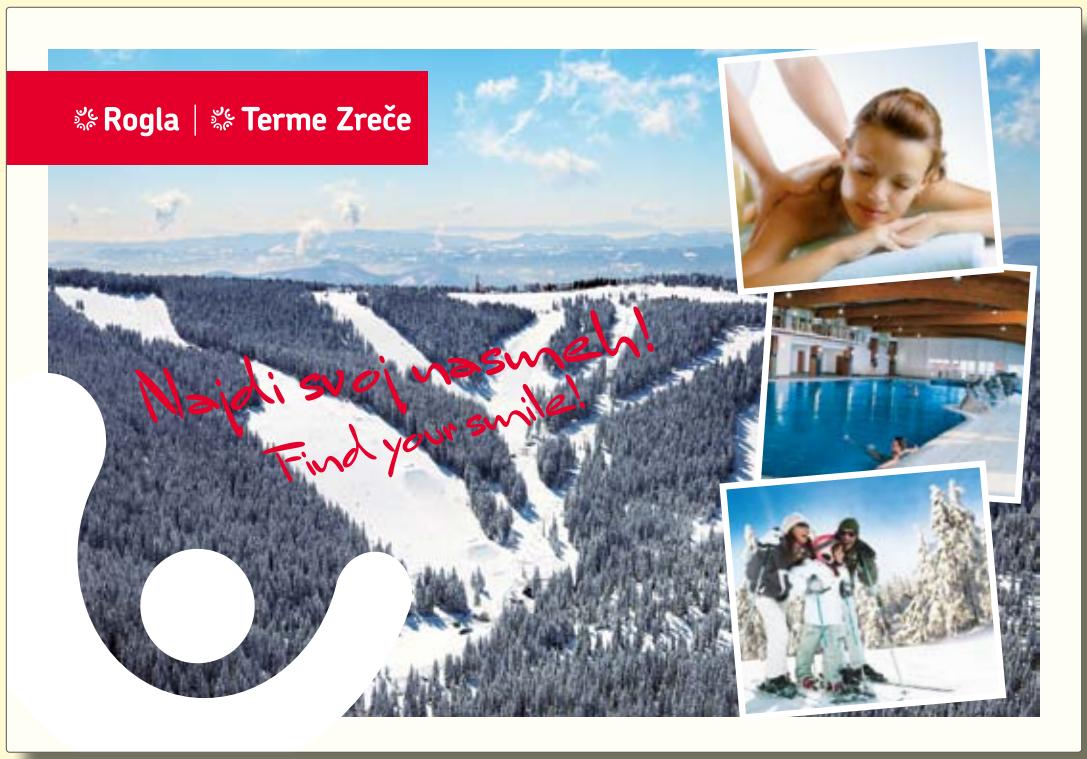
(Vir: Unitur Zreče)

2010

(Vir: Unitur Zreče)

Rogla

2010

(Vir: Unitur Zreče)

2010

(Vir: Unitur Zreče)

Rogla

2011

(Vir: Unitur Zreče)

2012 – Cerkev Jezusove spremenitve na gori

(Vir: Unitur Zreče)

Vsebina

Podobe z Zreškega skozi čas kot ohranjanje in plemenitenje naše integralne dediščine / Images from the Zreče area through time as preservation and enrichment of our integral heritage - <i>Boris Podvršnik</i>	3
Podobe naših krajev na razglednicah skozi čas / The Images of Our Area on Postcards through Time - <i>Andreja Videc</i>	4
Zreče	5
Stranice	17
Skomarje	22
Sv. Kunigunda - Gorenje.....	33
Resnik, Pohorje	38
Krajevne skupnosti	42
Koča na Pesku	46
Rogla	59

Impresum / Impressum

Podobe naših krajev na razglednicah skozi čas – zbirka razglednic / The Images of Our Area on Postcards through Time – collection of postcards

Izdala Občina Zreče, Cesta na Roglo 13B, 3214 Zreče / Published by the Zreče Municipality
Za založbo mag. Boris Podvršnik, župan / For the publisher M.A. Boris Podvršnik, Mayor
Uredil in grafično oblikoval / Editing and Graphic design Blaž Prapótnik
Besedila predstavitev krajev pripredil / The texts for the presentation of places arranged by Martin Mrzdvnik
Razglednice za reproducijo so iz arhivov prispevali / The postcards for the reproduction were contributed
by the following archives:
Osrednja knjižnica Celje – domoznanski oddelek / Celje Central Library – local studies department,
LTO Rogla - Zreče, GIZ, Unitur Zreče, d.d., KUD Vlatko Mohorič Zreče in zasebni zbiratelji /
and private collectors Danijel Leva Bukovnik, Anton Gričnik, Ivo Jančič, Alojz Pačnik, Bojan Padežnik
Lektorirala / Proofreading by Urška Stani, Jezikovna popravljalnica
Prevod besedil v angleški jezik / Translation to English by dr. Samo Šalamon
Grafična produkcija / Graphic production by Epigraf
500 izvodov / issues
Zreče 2014

CIP-Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

908(497.4Zreče)(084.12)
77.047(497.4Zreče)

PODOBE naših krajev na razglednicah skozi čas / [uredil Blaž Prapótnik ; besedila predstavitev krajev
pripredil Martin Mrzdvnik ; prevod besedil v angleški jezik Samo Šalamon]. - Zreče : Občina, 2014

ISBN 978-961-91854-5-2
1. Prapotnik, Blaž
274709504

